

SANT NICOLAU DE TOLENTÍ

CAS CONCOS DES CAVALLER 2026

*«Les campanes tenen nom propi
perquè formen part de la vida dels pobles.
A Cas Concos, les tres campanes
són na Maria, sa grossa; na Miquela,
sa mitjana; i n'Eloi, sa petita»*

Programa editat per
L'AJUNTAMENT DE FELANITX

Coberta:
Sa mitjana, na Miquela (Antònia Rosselló)
Acrílic damunt tela. 38 x 46 cm
Agost 2026

Confecció, disseny i impressió:
Gràfiques Llopis

Dep. Legal: PM-00691-2026

Imprès damunt paper ecològic

FESTES DE SANT NICOLAU DE TOLENTÍ

Ajuntament de Felanitx

*Bones festes de
Sant Nicolau!*

CAS CONCOS DES CAVALLER, SETEMBRE 2026

SALUTACIÓ

Alegria més gran no hi ha que la d'obrir aquest programa de festes de Sant Nicolau de Tolentí amb la tranquil·litat de saber que, a la fi, tenim Plaça. Seran les primeres festes amb la Plaça. Moltes vegades el paper no basta per expressar la satisfacció que suposa un determinat fet, i aquest és un d'ells. Aquest Sant Nicolau serà gros! Esquinçarem la Plaça!

Han estat anys de promeses, però ara ha arribat el moment de demostrar que la Plaça no és només un espai físic. No és només pedra, arbres i disseny. La Plaça és el punt de trobada, és el punt de converses, és l'indret on ha de bategar Cas Concos. Sant Nicolau tindrà enguany un redol propi, un espai on trobar-nos, ballar, xerrar i fer poble sense frisar.

Aquí teniu un programa de festes, el de les festes de 2026. Però no seran unes festes qualssevol: serà la primera vegada que les viurem amb la certesa que hem obert una nova pàgina en la història de Cas Concos.

Voldria agrair l'esforç a totes les persones que s'impliquen en les festes, que fan que el poble bategui d'activitats i propostes. Vagi també per endavant un agraïment especial a la brigada municipal, la Policia Local, Protecció Civil, o també -deixau-m'ho dir- a la batlessa de Cas Concos, Miquela Ballester i a la vostra jove regidora, Marina Obrador.

Gaudim d'aquests dies amb la il·lusió de les primeres vegades, omplim la plaça de rialles, de bauxa i de vida, i que aquest Sant Nicolau quedi gravat per sempre a la nostra memòria.

Molts d'anys i bones festes a tots els concarrins i concarrines!

Catalina Soler Torres

Batlessa de Felanitx

CONVIT

Estimats veïns i veïnes de Cas Concos,

Després d'un estiu ben calent, un any més ens retrobam per celebrar les festes de Sant Nicolau de Tolentí, uns dies per compartir, gaudir i fer poble, envoltats de família, amics i veïnats.

Enguany, però, les festes arriben amb una alegria molt especial: hem inaugurat la nostra tan esperada plaça. Fa 120 anys que se'n parla a Cas Concos i, finalment, aquell desig de tantes generacions s'ha fet realitat. Una plaça que volem que sigui un lloc de trobada, de convivència i de celebració, i que formi part de molts de bons moments del nostre poble.

Vull agrair de tot cor a totes les associacions, entitats, famílies i persones que, amb la seva dedicació i estima, fan possible que Cas Concos continuï essent un poble viu i participatiu. I, especialment, gràcies a la meva família pel seu suport, comprensió i paciència.

En aquestes dates tan nostres, també volem recordar amb estima totes aquelles persones que ja no són entre nosaltres. Formen part de la nostra història i del poble que som avui, i també d'aquest somni de plaça que tantes generacions varen compartir.

I, com cada any, que no hi falti la música, que omple els carrers, ens acompanya en la festa i ens fa viure moments que guardam en la memòria.

Vos convid a participar i gaudir de tots els actes que s'han preparat amb molta il·lusió. Que siguin unes festes de retrobaments, alegria, convivència i respecte.

Molts d'anys!

Visca Sant Nicolau de Tolentí!

Visca Cas Concos!

Miquela Ballester

Representant de la Batlia a Cas Concos

Es ROSSELLS

UNA ANTIGA POSSESSIÓ DE CAS CONCOS A FINALS DEL SEGLE XVI

Jaume Obrador Escalas

A Mallorca, el terme *possessió* designa una extensa explotació agrària formada per terres de conreu, pastures i garrigues, articulada entorn d'un conjunt d'edificacions conegudes com *les cases*. Aquest model d'explotació rural equivaldria al *lloc* menorquí, a la *masia* catalana o al *cortijo* andalús. La possessió constituïa una autèntica unitat econòmica i productiva, destinada tant a l'explotació agrícola i ramadera com a la transformació dels seus productes.

L'antiga possessió dels Rossells [*possessio dita los Rocells situada en la parrochia de Falenig*], situada a l'actual zona de Cas Concos, constitueix un exemple destacat de gran explotació agrària mallorquina d'origen medieval. El seu nom prové d'una antiga família de llinatge Rossell, que al segle XIII posseïa un rafal devers l'indret on hi ha les cases conegudes actualment com a *cas Cardenal*, prop de l'actual aljub d'en Mel. Durant l'edat mitjana, aquesta propietat passà a mans de la família Julià, i després per via materna a la família Obrador que en consolidà el domini.

A la segona meitat del segle XVI, Joan Obrador, propietari dels Rossells¹, adquirí també la possessió de Son Burguera². A la seva mort, l'any 1591, repartí l'herència entre els seus dos fills: Andreu rebé els Rossells, mentre que el seu fill Bartomeu heretà Son Burguera. Ja al segle XVII³ la possessió es fragmentà novament: els Rossells Grossos passaren a Jaume Obrador, i els Rossellets —també coneguts com els Rossells Nous— a Bartomeu Obrador. Aquesta divisió marcà l'evolució posterior de la finca, que en el cas dels Rossellets ha romàs en mans

---

¹ Als Estims de 1578 la possessió dels Rossells de Joan Obrador estava valorada en 4.000 lliures, la més valorada de la zona, seguida de la Galera en 3.434 lliures que aleshores tenia 317 quarterades.

² A 1582, Joan Obrador dels Rossells va adquirir dels hereus d'Antoni Cotoner la possessió de Son Burguera.

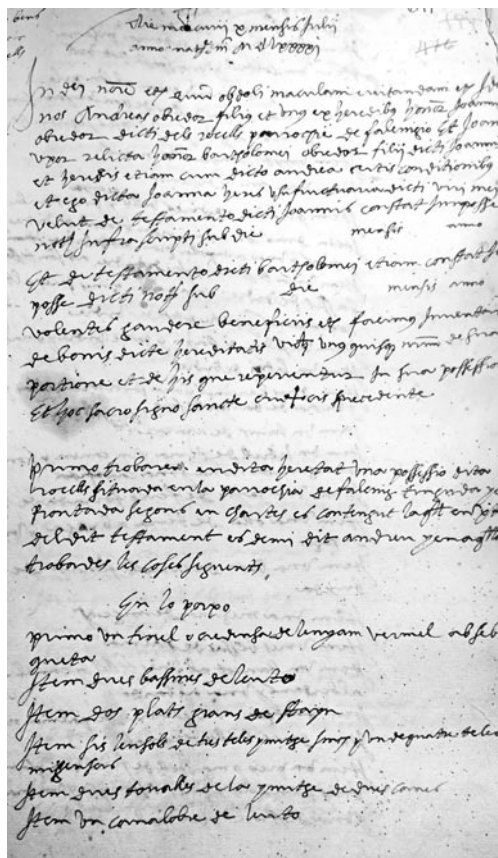
³ Al cadastre de 1699 els Rossells Grossos tenien 246 quarterades i els Rossellets 221 quarterades.

de la mateixa branca familiar fins a l'actualitat. A la segona meitat del segle XVIII, els Rossells Grossos es van establir donant lloc a una zona de Cas Concos coneguda com es Mussol.

Arran d'aquesta partició, dia 10 de juliol de 1591, es va realitzar un inventari notarial⁴, redactat en llatí i català, que ens ofereix una finestra privilegiada a la vida quotidiana i a l'organització econòmica d'aquesta possessió. El document detalla minuciosament els béns corresponents a Andreu Obrador. L'altre germà, Bartomeu, a qui li va correspondre Son Burguera ja havia mort, per tant, actuarà d'aquesta part la seva viuda usufructuària, Joana.

*Die Mercurii X mensis Julii
anno a Nativitatis Domini
MDLXXXI*

*In Dei nomine etc...Nos **Andreas Obredor⁵** filius et universalis ex heredibus **honorem Joannis dicit dels Rocells parrochia de Falenigio et Joanne uxor relicta honorem Bartholomei Obredor⁶** filius dicti Joannis et heredis etiam cum*

Als protocols del notari de Felanitx, Bartomeu Artigues, es troba l'inventari fet a la possessió dels Rossells el dia 10 de juliol de 1591.

⁴ ARM, Prot. A-221- f. 647-652

⁵ Andreu Obrador Artigues va morir a 1596. Estava casat amb Margalida Nadal. Havia heretat la possessió del seu pare. Després va passar al seu fill Joan Obrador Nadal mort a 1656. Aquest va dividir la possessió, al seu fill Joan li va pertocar els Rossells Grossos i al seu germà Jaume els Rossells.

⁶ Bartomeu Obrador Artigues va morir a 1588. Estava casat amb Joana Sitjar. Heretà del seu pare Son Burguera que va passar al seu fill Joan Obrador Sitjar, originant-se una branca de la família Obrador dita de Son Burguera.

*dicto Andreas certis conditionibus et ego dicta Joanne heres usu fructuaria dicti viri mei velent de testamento dicit Joannis constat in posse notarii infra scripti (...) Volent gaudere beneficii facimus **inventarium de bonis dicte hereditatis** videlicet unus quisne de sua portione et de his que reperirentur in sua possessione. Et hoc sacro signo sancte crucis præcedente*

LES CASES

Les cases constituïen el nucli essencial de la possessió, envoltades per una extensa superfície de terres que incloïa tant garrigues com camps de conreu. El volum i la complexitat d'aquest conjunt arquitectònic depenien de diversos factors, com ara la riquesa de la finca, la productivitat de la terra i l'evolució històrica de l'explotació agrícola.

Les cases dels Rossells eren especialment importants⁷. Disposaven de clastra, dos porxos, cuina, menjador, cinc cambres i botiga. Sabem també que l'edifici tenia almenys un pis, ja que es documenta, com a mínim, una cambra situada a dalt. A les cases hi havia annexes diverses dependències destinades a les tasques agrícoles i ramaderes, com la cambra dels formatges, la del molí de sang, l'estable, la païssa i el celler. A l'entorn immediat també hi havia l'era, el paller, un aljub, un pou i un lloc on es disposaven les caseres d'abelles.

Clastra

Les cases dels Rossells disposaven d'una *clastra*, és a dir, un pati interior que articulava les diferents dependències del casal. La clastra era molt més que un espai de pas: constituïa l'autèntic centre de la vida quotidiana de la possessió.

Normalment estava empedrada. Als Rossells s'hi trobaven:

1 pica gran

1 pica sivadera per donar menjar a les eguas

1 morter de pedre ab sa ma

1 trencador de li

6 pedres de galga

---

⁷ En canvi, la casa d'un rafal nomenat Son Ferrer situat en lo terme de Falenig en lo loch dit de la Galera, l'any 1569, només disposa d'un porxo i d'una sola cambra que feia d'estable i habitació al mateix temps [ARM, Prot. A-221, ff. 204-207]

Porxos

Els porxos eren espais coberts destinats a guardar eines, recipients i estris agrícoles. Als Rossells hi havia dos porxos.

En el principal, a l'entrada, s'hi acumulaven objectes molt diversos:

En lo porxo: Primo un fucell⁸ y credensa⁹ de lenyam vermel amb se banqueta/ dues bassines de leuto/ un pitjer de terra obre de Malica¹⁰/ un coltell y una spasa/ una romana gran ab son pilo/ vuyt covens/ una conca de leuto/ una olla de terra ab pega/ una bota de cercolls forrada/ una cadufeta/ un banc de arar¹¹/ una caxa vella de bon lenyam sens tancadura/ una taula de tisora vella/ tres trinxets/ unes beassses de palma/ un bancot ab dues celles de caval demunt/ tres teles de lensols de stopa noves/ ...

L'altre es trobava a la part de darrera. Hi havia:

En lo porxo: cinch pells steses per cuxins y 0'5 quintar de rotam¹²

La gran varietat d'objectes que es trobaven als porxos mostra la manca d'especialització dels espais a aquella època.

Menjador

Era un lloc específic que només tenien les grans possessions destinat, en principi, a l'ús que el nom indica. Hi havia dues taules: *1 taula de noguer llarga amb 2 bancs, 1 taula de pi amb petges*. A més d'una pastera de noguer i altres objectes com: *un cossi/ 4 sedassos de seda/ una copa de aram/ un paner, un almut*.

Cambres

La possessió disposava de cinc cambres, fet que evidencia la importància del casal i el nombre considerable de persones que hi devien residir. N'hi havia

---

⁸ Per FUSELL, dialectalment *fuell*, una mena de barra que serveix de centre per sostenir un cos giratori.

⁹ Per CREDENÇA, una mena de banc petit.

¹⁰ Málaga

¹¹ Per ERERAR, porgar el gra passant per un garbell gros, dit erer, que estava suportat per unes forques dites *eradores*. Donat que l'erer estava alt s'emprava un banc per poder arribar-hi.

¹² Llana d'ovella del cap, la cua i les cames, de menys valor que la resta.

dues destinades als treballadors, els missatges, que residien a la possessió tot l'any.

1. *Cambre del cap del porxo.* Aquesta devia donar al porxo de davant. Hi havia dos llits amb el parament: *un lit de banchs y posts ab marfaga y un matalas ab dos lensols y una flassada ab pavello deventera y dos cuxins / un altre lit de banchs y posts ab se marfaga y dos lensols y una flassada y deventera lisa.* Hi havia un moble: *un artibanch larch de una caxa ab tancadura sens clau.* A més de roba de llit, de persona i altres objectes com *dues castanyetes de vidre.*

2. *Cambre dels missatges.* Hi havia: *un lit de banchs y posts ab dos lensols y dues flassades.* Un moble: *una caxa de pi.* A més d'altres objectes, sobretot, d'ús agrícola, com *quatre asquellas grosses ab sos collars y dos picarols/ una portadora.*

3. *Altra cambre dels missatges.* Hi havia: *un lit de banchs posts y marfaga.* A més d'altres objectes, sobretot, també agrícoles: *dues xades y una xapa y xapeta/ dos cavechs.*

4. *Cambre de dalt.* Hi havia: *un lit de banchs y posts marfaga y matalas y dos lensols y una flassada y daventera.* Un moble: *una caxa de pi de dues caxes.*

5. *Altre cambra.* Hi havia: *un lit de banchs y posts marfaga y dos lensols y flassada.* Es trobaven també *tres lumeners.*

Cuina

Aquesta estança tenia una doble funció: elaboració dels aliments i de relació de les persones que vivien i treballaven a la possessió al voltant del foc. Es trobava com a mobiliari *un banch de figuera.* Hi havia *un cossi gran* i distints estris per cuinar al foc, com *dos ferros de cuynar y unes molles y una giradora/ unes grayelles* Distints recipients per cuinar, com *nou olles de terra y tres cassoles y tres graxoneras tot de terra/ una olla de coure gran/ dues calderes de aram y caldero/ una pella de aram.* Peces de la vaixel·la, com *sis plats grans y trenta dos entre mitgensers y petits/ tres dotzenes y mitge scudelles redones y tres dotzenes ab orelles.* Recipients com *dos librells de terra/ quatre librelles verdes de terra.* I altres coses, com *dos cadafos de segadors.*¹³ Antigament, hi havia la figura de l'aigüera, que era una dona que portava aigua als segadors:

---

¹³ Una mena de gerra amb anes de la qual bevien aigua els segadors en temps de les messes.

*Si tu vols ser aigüera
dels segadors que hi ha per aquí
hauràs d'arribar a tenir
de tant d'anar i venir
la cameta falaguera*

Botiga

Aquest era una cambra destinada a magatzem on es trobaven estris molt diversos, com *dos paners/ un puat y un garbell/ un covo gran de quatre anses/ tres olles de terra/ dues sanalles de palma/ una farinera/ dos cossis fesos grans ab un sach de farina/ un sedas ab son servador/ tres sachs ab mitge lana.*

DEPENDÈNCIES AGRÍCOLES

Casa del molí

En aquest espai estava instal·lat el molí de sang que emprava la força d'una *bístia* per moldre els cereals: *un moli molent ab quetre pichs*¹⁴. A més d'altres objectes com *dos cuiros de bou o quoranta cinch vencis nous.*

Botiga dita la salera del formatge

Aquesta dependència era on se salava i curava el formatge. La seva producció era una activitat força important dins la possessió. S'hi trobaven, aleshores, 124 peces:

*Cent y vint y quatre pessés de formatge
que pesen circa quatre quintars*

Hi havia les posts on dipositar-les:

sinch posts per prestatges de formatges

---

¹⁴ Les moles no eren llises sinó que per la cara on es fregaven havien de tenir uns petits solcs o estries radials per no cremar la farina i separar la clofolla de la farina. I per corregir el seu desgast, de tant en tant, s'havien de picar amb un *pïc* per aprofundir-les.

A més hi havia altres recipients amb distints aliments com:

*tres alfabis una de tenir oli ab un poch de oli
y una de tenir murcas y una pica de tenir tapares
dos barrills un buit y l'altra mig de sardinas
una olla collera mitge de sagi
dues librelles verdes ab unes quantes tapares ab salmorra
tres gerres ab mantega*

La presència d'altres elements relacionats amb formatjar a altres indrets de les cases mostra la importància d'aquesta activitat:

*olla colera ab sal de coco
una alfabia ab sal
un talech ab un poc de herba colera
una premsa de alsina,
dues losses de aram de triar brossat
una olla colera gran ab tres cavalls de formatjar.*

La llet de les ovelles s'escalfava al foc dins una olla gran i de boca ampla anomenada *colera*. Durant aquest procés, la llet es remenava constantment i sempre en la mateixa direcció. Per tal d'aconseguir-ne la quallada, s'hi afegia un líquid elaborat a partir de la flor seca del card, coneguda com a *herba colera*.

Una vegada quallada, la massa es col·locava dins unes pots foradades anomenades *cavalls de formatjar*, proveïdes de tres braços que es posaven damunt l'olla colera. Allà la quallada es premsava perquè anàs degotant el xerigot. Després d'aquest primer escorregut, les fogasses es traslladaven a una premsa de fusta, on s'estrenyien fins que adquirien una consistència compacta.

Quan les peces de formatge ja havien pres cos, s'untaven amb sal i es deixaven madurar en un espai adequat, generalment fresc i ben airejat. Sovint es disposaven damunt prestatges de fusta i es giraven periòdicament per tal d'assegurar una maduració uniforme a totes les cares.

També s'elaborava brossat aprofitant el sèrum sobrant després de l'extracció del formatge. Aquest líquid es feia bullir i s'hi afegia suc de llimona o vinagre perquè el brossat afloràs a la superfície. Finalment, aquesta pasta, el brossat, es recollia amb una llosa.

Estable

Aquest era un espai on s'allotjava el bestiar equí, compost per 14 animals, una xifra considerable. L'inventari indica que *tot aquest bestiar es vingut a la part de mi Andreu en la partio que avem feta*.

un russi gelat¹⁵ vell
un poltro gris de tres anys
un ase de pel ros de tres anys
una mula filla de egua
un mul fill de egua del carro
quatre eguas grosses
un poltra blanca
un puli
un mula de aquest any
1 mula grossa vella de vint y quatre anys

Aquest bestiar incloïa, a més dels animals destinats a les feines del camp —com llaurar o estirar el carro, tasques que duïen a terme tres mules i un mul—, hi havia tres egües despentinades a la cria. A la possessió també es documentaven tres cries seves: un poltre, una poltra i un pollí. Igualment, es comptava amb un rossí, és a dir, un cavall més lleuger que els muls i emprat habitualment per cavalcar, com també amb un ase, probablement destinat a diferents tasques agrícoles.

La guarda d'egües de cria¹⁶ constituïa un element rellevant dins l'explotació agrícola de les possessions d'aquell temps, ja que la venda de bísties representava una font important d'ingressos per a l'economia de la finca.

A més dels animals, a l'estable dels Rossells s'hi acumulaven diversos objectes, principalment relacionats amb les bèsties, i també el carro:

un carro ab tot sos adressos

---

¹⁵ Adjectiu format sobre el mot GEL, és a dir, blanquinós: *A sa muntanya de Randa / trobareu Sant Honorat. / No sé de cap ase negre / que pugui tornar gelat.* (Pare Ginard, *Cançoners...*)

¹⁶ A les grans possessions hi solia haver l'oguer [egüer], treballador especialitzat que tenia cura de les egües.

Païssa

La funció principal d'aquest espai era emmagatzemar la palla:

Trenta cavellons de palla vella y cent de palla nova

També hi havia les arades:

*quatre arades dues de besties y dues de bous
dos jous un de besties y un de bous*

En temps més recents, la païssa és el lloc on s'allotjaven les bísties.

Celler

El celler era l'espai dedicat a l'elaboració i conservació del vi, present a quasi totes les grans possessions. Ara bé, en aquest cas no trobam al celler cap cup, és a dir, recipient destinat a pitjar-hi el raïm i fer-hi el vi. S'hi trobava però vi i vinagre:

*un carrell de tenor de XXV quarters
ple de vi blanch cruu*

*dues botes de mena una ab circa
sinquanta quaters de vinagre*

També hi havia distints recipients buits destinats a aquests usos:

*un carretell buyt de tenor de XXV
fins a XXX quarters*

*un carretell buyt de tenor
de XXV quarters*

un carretell vinagrer buyt

Hi havia altres recipients amb aliments, com *dues alfabies de tenir olives en que y ha circa mitge quartera de olives*. S'hi trobaven *deu cames de alls*.

Portadora

Recipient de fusta amb dues anses laterals que servia, principalment, per tragar el raïm de la verema.

[gravat *Die Balearen*, Arxiduc Lluís Salvador, any 1869]

Hem de dir que a una de les cambres destinades als missatges hi havia *una bota congrenyada desferrada a un cap ab un follador*. És a dir, un recipient de gran capacitat, que tenia robusts congrenys

de fusta que la subjectaven i que en un dels seus fons tenia una obertura per poder entrar un home per netejar-la. Però devia estar inutilitzada, com descriu l'inventari. I havia també un *follador*, recipient dins el qual es trepitjava el raïm per fer vi. A més hi havia una *portadora bona*, recipient format de dogues de fusta, de forma troncocònica invertida amb dos agafadors laterals a la part superior, que servia per a transportar raïm. Tot això es va pensar que la possessió disposava de vinya, segurament no molt extensa, i que hi havia una certa activitat relacionada amb la producció vinícola.

Gra

Els cereals¹⁷ constituïen el principal cultiu de la possessió, motiu pel qual es disposava de terrenys específicament destinats a aquest ús, coneguts com a sementers. En aquella època es practicava la rotació de cultius, un sistema que permetia mantenir la fertilitat de la terra i aprofitar millor els recursos agrícoles.

Així, hi havia el *sementer de blat*; el *sementer de restoble*, que corresponia als camps on l'any anterior s'havia sembrat blat i que després es destinaven al cultiu d'ordi o civada; i el *sementer de pastura*, format pels terrenys que havien estat de rostoll i que se sembraven amb plantes destinades a alimentar el bestiar, com la veça.

Finalment, hi havia el *sementer de guaret*, és a dir, les terres que, després d'haver estat destinades a pastura, es deixaven reposar una temporada més per afavorir-ne la recuperació, excepte una part que sovint es dedicava al cultiu de faves.

L'inventari no situa on es guardava o emmagatzemava el gra. Simplement, diu que *foren trobades*, referint-se a les quarteres de gra. Aquestes eren:

cent y deu quarteres de forment vell

vint quarteres de xeixa

*vint quarteres de ordi spriu*¹⁸

entre vena y sivada sexanta quarteres

un cossi ple de faves... y les faves entre velles y noves tres quarteres

Sí que es menciona el paller: *una ascala de hom*¹⁹ *larga de fer paller* que estava situada dins la païssa.

---

¹⁷ El pa, sobretot, en forma de sopes, era el principal aliment d'aquella època.

¹⁸ Podem entendre que era un ordi magre, de poc gra.

¹⁹ Per *om*. La seva fusta és molt forta i no s'esquerda.

ENCONTORNS DE LES CASES

ERERAR

A l'era es porgava el blat o altres cereals mitjançant un garbell anomenat, *erer* que estava suportat per una mena de forca de fusta anomenada, *eredores*. L'home que subjectava les *eredores* solia està dret damunt un *banc d'ererar* per poder subjectar-les millor.

[gravat *Die Balearen*, Arxiduc Lluís Salvador, any 1869]

Hem de dir, que no molt lluny s'hi troba l'*aljub d'en Mel* que segons tradició oral es va construir per proveir d'aigua als establidors dels Rossells Grossos.

Era

Devora les cases es devia trobar l'era [*a la era*], espai aplanat redó, on passava l'aire, i es batia. Hi havia estris per aquesta activitat: *deu forcas de ventar y tres pales de fusta y un erer y unes aredores y banch alt de arerar*. Cal dir que a l'era s'hi trobaven *dues flassades y dos lensols usats*. Donat que aquest inventari es va fer dia 10 de juliol posa de manifest l'antic costum de dormir els missatges a l'era durant l'estiu.

Pou

En aquest cas és anomenat com a *pou d'en Sart*, un antic llinatge documentat a la zona de la cava-lleria de la Galera a l'Edat Mitjana i convertit amb malnom de la família Caldentey propietària de la possessió de Son Sard. De vora s'hi trobaven *dues picas*.

Aljub

Devora les cases s'hi trobava un *aljup* amb tres piques. Aquest dipòsit d'aigua, ample i quadrangular, excavat en la terra, amb un terrat que recollia l'aigua de pluja, no era molt usual a aquella època.

RAMAT

Ovelles

La guarda d'ovelles era de 300, però com indica l'inventari *lo dit bestiar no es partit*.

*Trecentes besties de lana ço es catorze merdans²⁰
y sinch asquellers²¹ y la resta ovelles grosses*

També hi havia estris destinats a aquest ramat com: *dues tisoires de tondre, una asquella ab collar de fust, quatres asquelles grosses ab sos collars y unes sens collars y dos picarols, una corba de pendre bestiar de ferro*.

A aquella època, la ramaderia ovina era predominant. És simptomàtic que als Rossells no hi havia porcs i tampoc apareixen a l'inventari aliments derivats d'aquests.

Bous

Hi havia 11 bous i també se'ns indica que *lo dit bestiar no es partit*.

Onze besties bovines ço es sis bous grossos y cinch bous de dos anys

La presència a l'inventari de *dues relles de bous i un jou de bous ab traga* posa de manifest que a aquella època també es llaurava amb els bous. L'antiga frase feta *passar l'arada davant es bous* exemplifica aquest fet. Dels onze bous, però no podem saber si alguns es dedicaven a aquesta tasca. Normalment, als inventaris a aquests s'anomenen *arechs*²².

Aviram

Hi havia 108 animals, una quantitat a aquella època força elevada:

*noranta caps entre gallines grosses y polles grosses y petites y pollastres
onze capons
set anades*

---

²⁰ *Mardà*, mascle destinat a la procreació.

²¹ *Esqueller*, cap de bestiar que porta esquella i serveix de guia al ramat.

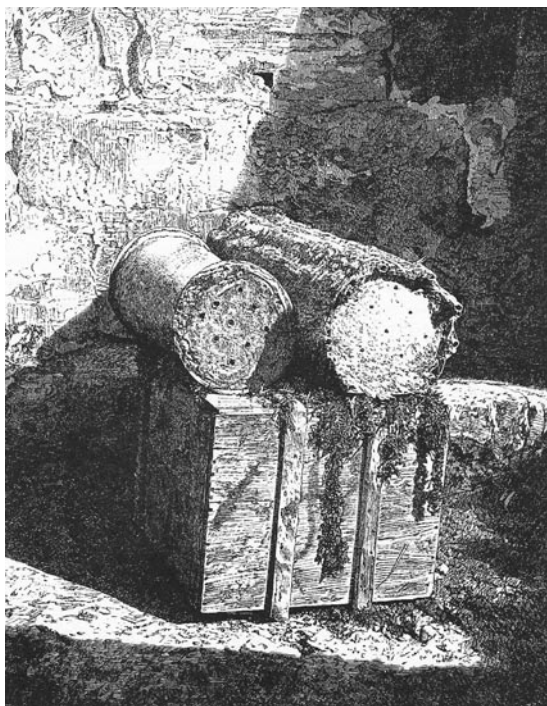
²² És a dir, aregats.

Abellar

tres cases²³ de abelles

set cases de abelles sens embuynar²⁴

Hi havia a la possessió 10 caseres d'abelles. Donat que s'indica que set estaven sense embuinar podem saber com eren. Antigament, a Mallorca les caseres d'abelles, col·loquialment dites *caeres*, es feien amb mitges canyes, eren de forma cilíndrica i devers sis pams de llargària. Les esquerdes de les canyes es-

Antigues caseres d'abelles

[gravat *Die Balearen*, Arxiduc Lluís Salvador, any 1869]

taven untades per una mescla de buina de bou, pols de palla i argila que tapava les encletxes i evitava l'entrada de la humitat i insectes nocius. La tapadora estava feta, normalment o bé de test o de fusta, i es deia *fonell*. Aquesta tenia forats per on entraven les abelles.

També s'hi trobava dins una cambra *una salsereta petita ab poc de mel rosada*. A aquella època la *mel rosada* o *rosa* era un remei farmacèutic molt popular elaborat a base de mel d'abelles cuita amb pètals o infusió de rosa. S'utilitzava principalment en la medicina com a anti-tibiòtic, antiinflamatori i cicatritzant.

²³ Popularment es diu *caera*, pel fet de no pronunciar la s intervocàlica.

²⁴ El verb està format del mot BUINA, excrement de bou. Antigament, les *caeres* estaven fetes de canyes i aquestes estaven recobertes d'una mescla d'argila, pols de palla i buina de bou per tapar les encletxes i evitar que entrassin la llum, la humitat i altres insectes nocius.

Cans de caça

N'hi havia 6 i no estaven partits:

una lebrera²⁵ y sinch cans de cunill

La presència d'aquests cans de caça posa de manifest l'activitat de la caça a la possessió, que disposava de nombroses garrigues amb conills.

ALTRES ELEMENTS

Diversos ormejos de les *bísties*

4 albardans²⁶

una sarria²⁷ de spart gran

unes beaces²⁸ de palma

dues celles²⁹ de cavall

dues brides de cavall

unes corretjades ab son restell

Diverses eines

Un pico o martell de ferro, una plana³⁰, una raspa, unes tenalles, dues esarpes, un martellet de ferrar³¹, una destal, un uxoll, una serra, cinch fals, 2 axades, una xapa, una xapeta, dos cavechs, una gaveta, un garbell, una podadora, tres trinxets, una romana gran ab son pilo, dos ganxos de cullir figas, etc.

---

²⁵ Una cussa destinada a caçar llebres.

²⁶ Una mena de cella per muntar bísties.

²⁷ Un recipient que es posa damunt les bísties per transportar coses.

²⁸ Dues bosses unides per una corretja que es posa sobre l'esquena d'una bístia que serveix per transportar coses

²⁹ Seient de cuir que es posa damunt l'esquena de l'animal que serveix per cavalcar

³⁰ Eina de fuster que serveix per rebaixar i aplanar la fusta.

³¹ Martell per subjectar les ferradures a les bèsties. També hi havia: *una gaveta ab ferradures de eguas*.

Cultiu del lli

També trobam diverses referències a l'inventari que indiquen que a la possessió probablement es conreava lli, un dels productes tèxtils més importants de l'època. Aquesta planta herbàcia, una vegada segada, s'havia d'amarar, és a dir, deixar en remull durant bastants dies perquè la descomposició natural en facilitàs la separació de les fibres.

Després de passar per diversos processos de preparació, se n'obtenia un fil resistent amb el qual es confeccionava un teixit fort i molt més fresc que la llana. A moltes possessions d'aquell temps, el lli es filava i posteriorment es venia als teixidors, que elaboraven els teixits amb els seus telers.

una olla colera quasi mitge de levor de li

una alfabia ab levor de li

un trencador de li

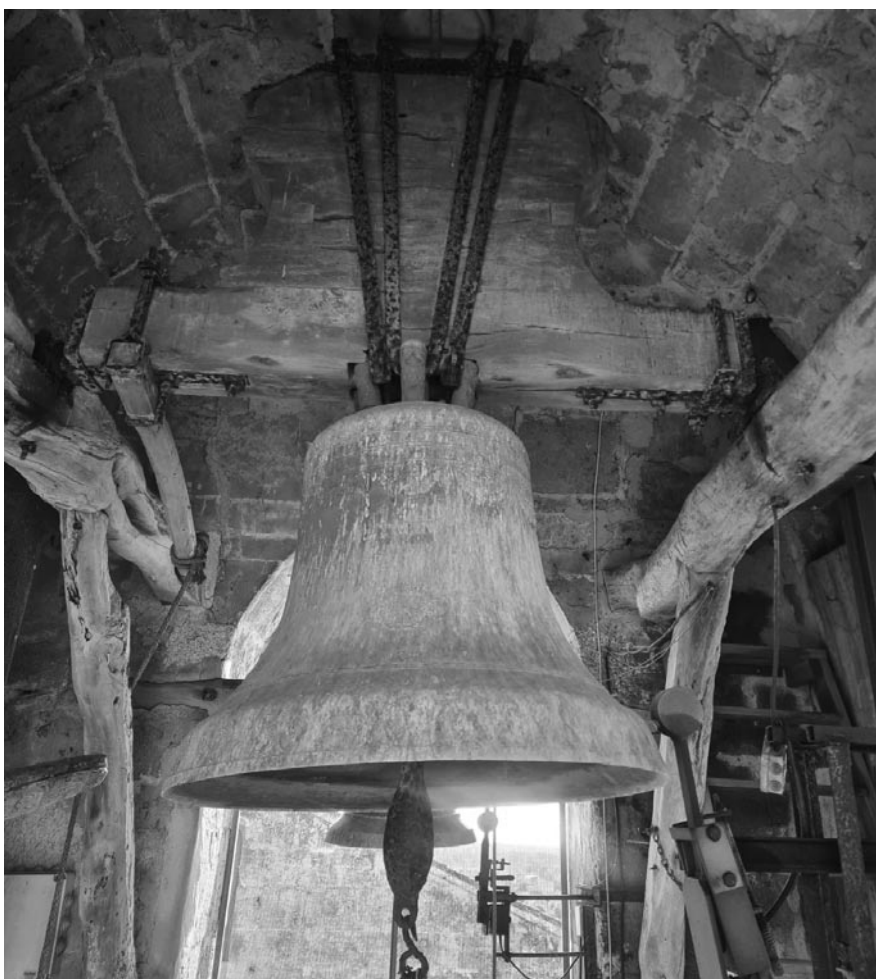
dotze cavallons de li sens amaran

LES CAMPANES DE CAS CONCOS

A l'últim cos del campanar hi ha l'estança de les campanes, que són tres. Estan col·locades de la manera següent: la més grossa, al mig, sostinguda per una armadura de gruixades bigues d'ullastre; la segona, dins la finestra que mira al sud, i la petita, dins la que mira a ponent.

LA CAMPANA GROSSA – MARÍA

Mesures

Altura: 0,85 m

Profunditat: 0,80 m

Grossor: 0,05 m

Diàmetre: 0,90 m

Batall: 0,78 m

Campana més culassa: 1,60 m

Pesa 500 kg i sona en Sol.

Maria és el nom donat a la campana grossa, escrit amb lletres de motlle a l'exterior, al mig, mirant a llevant. El poble de Cas Concos des Cavaller sempre s'ha distingit per la seva devoció a la Mare de Déu. Ja la volgueren tenir com a titular del nou oratori (1813), sota l'advocació de la Concepció Immaculada. És normal que volguessin honrar-la posant el seu nom a la campana grossa.

LA CAMPANA MITJA O SEGONA – MICAELA

Mesures

Altura: 0,60 m

Profunditat: 0,55 m

Grossor: 0,05 m

Diàmetre: 0,71 m

Batall: 0,55 m

Campana més culassa: 1,50 m

Pesa 200 kg.

Miquela, el nom que porta la campana, sembla que és per honrar el vicari, que es deia Miquel, qui tant havia treballat i mogut el poble per construir primer el campanar i després les campanes. També és Sant Miquel, titular de la parròquia de Felanitx.

LA CAMPANA PETITA – ELOY

Mesures

Altura: 0,42 m

Profunditat: 0,40 m

Grossor: 0,02 m

Diàmetre: 0,45 m

Batall: 0,42 m

Campana més culassa: 1,10 m

Pesa 50 kg.

Eloi és el nom que porta la campana major de la Seu, i en altres pobles també el du la campana més grossa, però a Cas Concos des Cavaller és la més petita. Era aquesta la de l'antic oratori, beneïda l'any 1814. Llavors sí que era la més grossa i l'única. El nom d'Eloi el posaren perquè Sant Eloi és el patró dels ferrers.

BENEDICCIÓ DE LES CAMPANES

El dia 1r d'agost de 1891, un vaixell de Barcelona dugué al port de Ciutat dues campanes grosses, que foren transportades a Cas Concos des Cavaller en dos carros sense bandes. Amb motiu de la seva arribada, organitzaren molts d'actes, amb la banda de música, oficis solemnes i balls.

Text resumit i fotografies de Miquela Ballester

Informació extreta del llibre *"Els cent anys de les Campanes"*

1891-1991

de Miquel Lladó i Ayarte de la Col·lecció "Coses Nostres" n. 43

PROGRAMA DELS ACTES QUE SE CELEBRARAN A CAS CONCOS DES CAVALLER AMB MOTIU DE LES FESTES DE **SANT NICOLAU DE TOLENTÍ 2026**

DIJOUS 3

12:00 h Repicada de campanes i penjada de banderes, tot anunciant que falten set dies per Sant Nicolau. Us convidam a posar les banderes que teniu als balcons o finestres. L'Associació de Mestresses de Casa de Cas Concos organitza una crida perquè la gent engalani les façanes i el poble quedi millor que mai. A tots els participants se'ls farà entrega d'un obsequi, gentilesa de l'Ajuntament de Felanitx, dissabte dia 5 a les 20:00 h a la plaça de l'Església. Inscripcions al telèfon 673 84 37 72.

20:00 h Partit 1r Trofeu Sant Nicolau Futbol Sala. S.E. Cas Concos contra Juvenils B Fisiomedia Manacor, al Camp d'Esports.

DIVENDRES 4

19:30 h Repicada de campanes i amollada de coets, tot anunciant el començament de les festes. Cercavila davant l'Església amb els xeremiers, caparrots i dimonis de Cas Concos des Cavaller.

20:30 h Pregó de festes, a càrrec de Francesca Suau Artigues, a la plaça de l'Església. A continuació, lliurament del pregó de l'any passat del pregoner Jaume Obrador Escalas, publicat i entregat per la col·lecció Coses Nostres i patrocinat per la Regidoria de Festes de l'Ajuntament de Felanitx.

21:30 h Sopar de tumbet al Camp d'Esports, organitzat per l'Associació de Mestresses de Casa de Cas Concos. Preu del tiquet: 15 €, en venda als punts habituals, del 17 d'agost fins a l'1 de setembre. Important: heu de dur els vostres coberts.

22:00 h Ball de saló al Camp d'Esports, a càrrec de l'**Orquestra Galatzó**. Tots els balladors i balladores hi quedau especialment convidats.

DISSABTE 5

8.30h Caminada homenatge a Xisco Parra Artigues, organitzada pel Grup Excursionista Es Cavallers. Anirem a caminar pels camins de Cas Concos; en arribar, hi haurà l'homenatge i, en acabar, berenar, ofert per la família Llull Ben-nasar, i també síndria i meló. Sortida i arribada a la Plaça de l'Església.

18:00 h VII Fira Nocturna, amb *food trucks*, xeremiers de Cas Concos, motos i cotxes antics, artesans i parades solidàries, als carrers Metge Obrador i plaça de l'Església. S'habilitaran zones per aparcar.

20:00 h Entrega dels obsequis a la plaça de l'Església als participants inscrits a la decoració de façanes.

23:30 h Verbena jove al Camp d'Esports, organitzada per l'Associació Cavallers Joves.

Romandre - Dj Sergi Ales - Dj Coro

Hi haurà servei de menjar!

DIUMENGE 6

17:00 h II Torneig d'Escacs de Sant Nicolau. Partides ràpides a 5' + 3". Inscripcions al 666 80 76 25 o el mateix dia a la plaça de l'Església, al lloc del torneig (places limitades). Premis en categoria absoluta, infantil i per a jugadors locals. Organitzat per l'Associació de Veïns del Cavaller de Cas Concos. Hi col·labora: Club Foment d'Escacs de Campos.

Hi haurà servei de menjar!

21:00 h Concert de la Banda de Música de Felanitx, dirigit per Víctor Ferragut, amb *Una nit d'Òpera* a l'Església.

DILLUNS 7

17:00 h Festa infantil i jocs tradicionals al Camp d'Esports. S'hi ha de dur la bicicleta. Hi haurà tallers i diversió per a totes les edats. També hi haurà activitats de **tir amb fona i amb aire comprimit**. Hi col·labora l'AFA de Cas Concos.

20:30 h Festa de les persones majors de Cas Concos, a la plaça de l'Església. Durant la festa, es farà un petit homenatge a totes les persones de 90 anys o més. Pregam a aquestes persones o als seus familiars que hi assisteixin. L'acte comptarà amb l'actuació musical de Pere Barceló, Sebastià Burguera i Guillem Monserrat. En acabar, hi haurà un petit refresc per a tots els assistents. Per motius d'organització, és necessari recollir prèviament el tiquet als llocs de costum.

Tot seguit, Ball en línia, a càrrec de Joan i Cati. A tots els que us agrada ballar, hi estau convidats. Organitzat per l'Associació de la Tercera Edat de Cas Concos.

Hi haurà servei de menjar!

DIMARTS 8

15:00 h Torneig de truc, al bar Es Cassino. Inscripcions al Bar Es Cassino.

17:00 h Passejada amb bicicleta. Enguany anirem fins a Son Negre, a can Toni de cas Coix, on berenarem de síndria i meló. Sortida de la plaça de l'Església.

19:30 h Presentació al local de la Tercera Edat de les memòries de Jaume Obrador Soler, que dia 8 d'agost de 2025 va traspasar la boirada. Serà un acte d'agraïment i reconeixement al poble de Cas Concos, que el va veure néixer i créixer, una celebració i cant a la vida i una invitació a continuar endavant de forma compromesa, per un món harmònic i solidari. Hi intervendran na Maria Sastre Sacares i na Maria Magdalena Obrador Sastre.

20:30 h Sopar de carrers. Per demanar les taules, cadires i contenidors necessaris, s'ha de fer una instància abans de dia 29 d'agost. L'Ajuntament donarà una botella de vi per cada 10 persones que s'hi apuntin. Els **Dimonis a Lloure** passaran a saludar per les taules!!

DIMECRES 9

15:00 h Torneig de truc, al bar Es Cassino. Inscripcions al Bar Es Cassino.

20:30 h Repicada de campanes i amollada de coets. Cercavila amb xeremiers, caparrots i dimonis de Cas Concos. En el mateix recorregut es recolliran les joies per a les corregudes.

22:00 h Ball de bot, a càrrec del grup **Xicalènia**, a la plaça de l'Església.

Hi haurà servei de menjar!

DIJOUS 10

10:00 h Cercavila pel poble amb els xeremiers.

10:30 h Eucaristia solemne. Presidirà i predicarà Mn. Antoni Burguera Cabrer, rector de les parròquies de Ses Salines i la Colònia de Sant Jordi. Es ballarà l'Oferta, a càrrec de l'Escola de Ball pagès de Cas Concos; cantarà el Cor Parroquial; es venerarà la relíquia; i es beneiran i repartiran els panets de Sant Nicolau. En sortir de l'Església, ballaran els dimonis de Cas Concos.

A continuació, aperitiu de pal amb sifó, gentilesa de l'Ajuntament de Felanitx, i corregudes de joies.

14:00 h Dinar de paella, organitzat per l'Associació de la Tercera Edat de Cas Concos, al Camp d'Esports. Preu del tiquet: 20 €, en venda al local de la tercera edat els dies 1, 2 i 3 de setembre, de les 18:00 h a les 20:00 h. Hi haurà una rifa solidària en benefici de l'**Associació Espanyola contra el Càncer**, associació que treballa per acompanyar i donar suport als pacients de càncer i les seves famílies, per promoure accions de prevenció i potenciar la investigació amb el lema «És una lluita de tots per aconseguir-ho». Ens acompanyaran la Sra. Cristina Garrido, presidenta de la junta local de Felanitx, i la Sra. Aina Mercadal, presidenta de la Seu Comarcal de Llevant de l'associació a Mallorca. En acabar la rifa, els donarem els doblers recaptats. Tot seguit, actuarà la **Xaranga «Cuack»**, per amenitzar i acabar bé la festa de cap al poble!

18:00 h Tardeo jove, organitzat per l'Associació Cavallers Joves, a la plaça de l'Església.

Dj Gordis - Dj Paller

21:00 h Teatre a càrrec de **Pometes Teatre** amb la divertida comèdia *Memòries d'un Citroën Embruixat*, al Camp d'Esports.

Hi haurà servei de menjar!

DIVENDRES 11

18:00 h Gimcana organitzada per l'Associació Cavallers Joves. Sortida i arribada a la plaça de l'Església.

22:00 h Bingo musical organitzat per l'Associació de Veïns del Cavaller de Cas Concos a la plaça de l'Església.

DISSABTE 12

9:00 h Passes Solidàries al Camp d'Esports, organitzat per l'AFA, a benefici de l'organització sense ànim de lucre **La Sonrisa Mèdica**, que transforma l'entorn hospitalari a través de l'humor, la màgia i l'alegria. La presència dels seus pallassos als hospitals és molt més que un entreteniment: aporta benestar emocional als infants hospitalitzats i a les seves famílies, convertint moments difícils en instants d'esperança i somriures. Si *La Sonrisa Mèdica* no existís, l'haurien d'inventar, perquè les coses realment importants de la vida, aquelles per les quals val la pena lluitar, fins i tot quan pareix que no hi ha esperança, per a un infant malalt es viuen entre les quatre parets de l'habitació d'un hospital. Vegeu-ne cartells a part.

18:00 h Partit de futbol de fadrins contra casats, al Camp d'Esports. Hi col·labora el bar Es Cassino de Cas Concos. El premi pels guanyadors serà una porcella donada per la Fusteria Francisco Estelrich.

22:30 h Verbena al Camp d'Esports.

Xanguito - Pèl de gall - Dj Titi - Dj Kupy

Hi haurà servei de menjar!

DIUMENGE 13

11:30 h Vermut i teatre, a càrrec del **Grup de teatre la Llar de Felanitx**, que ens oferirà la divertida comèdia **Ses Matances**, al local parroquial.

17:30 h Replegada de cavalls pel poble. Trobada a la plaça de l'Església, on els balladors i els xeremiers començaran la festa amb balls i tonades tradicionals. Tots els nins i nines que ho desitgin podran pujar als carros i gaudir del recorregut. A continuació, al Camp d'Esports, tindrà lloc una exhibició equestre i un homenatge a **Bernadí Monserrat Martorell**.

Hi haurà servei de menjar!

20:30 h Glosada amb els Glosadors de Mallorca, a la plaça de l'Església.

A continuació, fi de festes amb una copa de cava i el **castell de focs d'artifici**.

NOTES:

La Comissió de Festes es reserva el dret de realitzar canvis per causes imprevistes i no es fa responsable de cap accident que es pugui produir durant les festes.

Durant totes les festes s'habilitarà una zona d'aparcament a l'entrada del poble de la part de Felanitx.

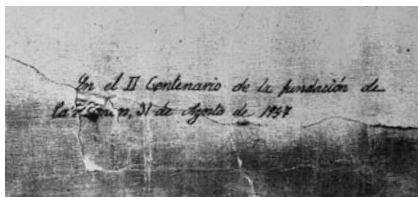
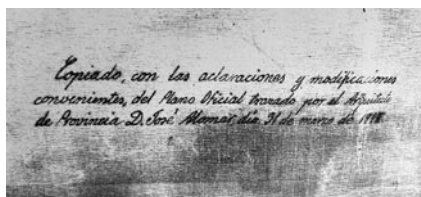
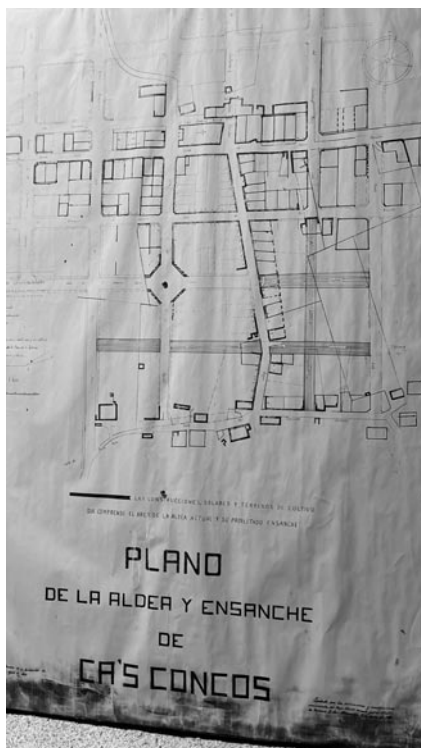
Es demana que el dia de la FIRA, no estacioneu vehicles al costat de l'església ni al carrer Metge Obrador.

DESPRÉS DE MES DE 100 ANYS, LA PLAÇA DE CAS CONCOS ÉS UNA REALITAT

Margalida Obrador

Aquest any 2026, després de més de 100 anys d'espera del poble concarrí, s'ha vist acabada i inaugurada la plaça de Cas Concos de davant l'Església.

Cas Concos, a diferencia d'alguns dels seus pobles veïnats, és un poble de carrers amples, molt ben tallats, amb una planimetria totalment rectangular. Això és degut a que des de l'inici de la formació del poble s'han seguit diferents plans urbanístics que ho han projectat en forma de quadrícula. Si pensam amb aquests plànols, segur que a molts ens ve a la memòria el de l'Arquitecte Don Josep Alomar que a 1945 va elaborar el que molts coneixem com el plànol de Cas Concos, el plànol que el batle pedani tenia a ca seva i sempre que quan s'havia de fer alguna obra l'anaven a cercar perquè es fes tot segons el plànol i que un dia algú el va fer desaparèixer de l'A-

Imatges del plànol Cas Concos cedides per la família Obrador Oliver de Can Pere Gran

juntament però, així i tot, a Cas Concos encara es conserva una còpia d'aquest plànol¹. A aquest mateix plànol hi havia projectada la plaça de Cas Concos al solar de davant l'església però no és a 1945 quan se va projectar allà la primera vegada sinó que ja si hi havia projectat anys enrere.

Retrocedint en el temps, trobam el primer pla urbanístic de Cas Concos elaborat per Don Pere d'Alcàntara Penya a 1883². No he pogut tenir accés a aquest pla urbanístic però per la documentació consultada crec que a aquest projecte es va projectar com a plaça de Cas Concos, la placeta de darrera l'Església per que a 1891 es varen expropiar els terrenys per fer la plaça, a Jaume Artigues Obrador, segons el projecte de 1883 i aquesta expropiació corresponen als terrenys de darrera l'Església, entre la Casa Vella de Cas Concos i Can Blanco.

Com que el poble creixia, a conseqüència l'Església s'anava ampliant³, es varen haver d'expropiar terrenys per fer aquesta ampliació de l'Església. A la documentació publicada per Ramón Rosselló hem trobat que entre 1883 (pla urbanístic de Pere d'Alcàntara Penya) i 1945 (Pla urbanístic de Don Josep Alomar) hi va haver diferents projectes que es deien "*de ensanche*" per ampliar el projecte inicial de 1883. Concretament a 1892 i a 1920 hi ha notícia d'haver fet plànols per ampliar el de 1883. No puc dir si va ésser a 1892 ó a 1920 quan es va projectar la plaça en els terrenys de davant l'Església però si que estic segura que va ésser en aquest període de temps perquè quan a 1924 en Gabriel Barceló alies Rave va demanar permís per construir un magatzem davant l'església hi va haver queixes de la gent de Cas Concos de que no es dones la llicència per que a aquests terrenys hi havia projectada la plaça⁴.

Entre 1933 i 1941 hi ha bastants de documents que tracten de fer la plaça davant l'Església⁵

A 2026, la plaça de davant l'Església és una realitat, esperem que en poguem gaudir molts d'anys tots plegats.

---

¹ Obrador Obrador, Pedro "Pere Gran", "A on anem?", llibre nº103 de la col·lecció "Coses Nostres", pregó fet per les festes de Sant Nicolau:

"També podem estar orgullosos tots els concarins pel fet que el nostre poble sia el més ben fet de tota la contrada. Carrers amples i ben tallats, pot servir de model a molts altres. I això no és per casualitat. Tenim el poble com el tenim gràcies a un plànol fet per D. José Alomar, arquitecte de província. Vaig veure per primera vegada aquest document amb motiu del segon centenari del poble l'any 1947. Aquest plànol era molt estimat, el guardava el nostre batle, i quan deixava de ser-ho el passava al batle que entrava i, així qui volia fer una casa nova s'havia d'atendre a les normes i a les retxes d'aquell dibuix.

Devers l'any 1964, quan va ser batle del nostre poble en Toni Rigo "de Se Punes", li demanà el plànol algú de Felanitx per fer no sé què i li tornaria prest. A contra gust seu el va amollar de les seves mans. Quan hagué passat ja molt de temps el batle el va reclamar i va resultar que el plànol havia passat a unes altres mans, a les d'un regidor, però li digueren que estàs tranquil. Me'n va parlar i jo em vaig oferir per acompanyar-lo per veure si el recuperàvem. Dues vegades vàrem anar amb un 600 a parlar amb unes persones i va ser debades. Ens digueren que esta per dins l'Ajuntament, però que no el trobaven. Es tracta d'un paperot d'un metre quadrat perdut per dins l'Ajuntament i ningú mai l'ha tornat a veure.

Va resultar, emperò que a la rectoria n'havia quedat una copia, però el tècnics i especialistes que han estudiat molt per fer les coses ben fetes no n'han fet cas i l'han tirat davall la taula com si no tengués cap valor. Molts de concarrins, i dic molts perquè sempre hi ha excepcions, creim que no és així, pensam que els carrers i l'estètica del nostre poble són i seran un testimoni perdurable de si o no s'havia de respectar aquell plànol que es va perdre. Pensam també que els qui no han seguit o no segueixen en el futur les indicacions d'aquell plànol no van pel camí correcte. Els qui visquin veuran carrers taponats i cases plenes d'aigua quan hi hagi plogudes fortes, però com a bons ciutadans sempre estam disposats a atendre les normes que ens dictin. Si dic aquetes coses no és per capritx ni per acusar ningú, sinó perquè aquests fets formen part de la història vertadera del nostre poble."

- 2 Bauçà Adrover, Cosme, "Historia de Felanitx, tom II", 1922, pag. 251-252:

"Pondremos punto final a la presente monografía, diciendo que de la población de Cas Concos existe un plano trazado por D. Pedro Alcántara Peña, aprobado por el superior Gobierno en fecha de 30 diciembre de 1883 "en atención a que ha expirado el plazo de los veinte días señalados y publicados en el Boletín Oficial para la exposición al público a efectos de reclamación, sin que se haya producido ninguno hasta la fecha". Y en Acta del Magnífico Ayuntamiento, 19 de junio de 1910, consta que "se dio cuenta de que en el caserío de Cas Concos las diferentes calles y plaza que había no tenían aun nombre alguno, y que había necesidad de acordar su nominación y en su visita después de alguna discusión se acordó por unanimidad designarlas con los nombres siguientes:

La Plaza, se denominará: de Andrés Obrador

La calle primera entrando en dicho caserío: Del médico Obrador

La del camino de Santanyí: Calle Mayor

Otra: calle de la Iglesia

Otra: calle de Caldentey" "

- 3 Lladó i Ayarte, Miquel, Cronico Ros, llibre 75 de la Col·lecció Coses Nostres.

Aquest llibre és una crònica de la vicaria de Cas Concos de 1904 a 1918 feta per Mn. Francesc Monserrat Uguet de Can Ros:

"1906, 13 d'agost, aqueix dia, después d'haver s'ajuntament comprat un tros de terra an Jaume Mola (Jaume Antich Obrador), presentàrem sa sol·licitud i es pla perquè mos donàs sa tirada des carrer."

- 4 Rosselló Vaquer, Ramon, Noticiari de Cas Concos, 2008:

1924, 13 de febrer, demana llicencia d'obres, Gabriel Barceló Obrador, de 49 anys d'edat, demana permís per construir un petit magatzem en el solar que té davant l'església. Fou demanat informació al batle de Cas Concos, Josep Maimó, el qual digué que aquet solar és el lloc " en donde reclama el vecindario que se deje y expropie para una plaza que es de

suma necesidad para el ornato público y necesidades de aquellos por lo que conceptúa prudente y necesario para los intereses municipales no autorizar el levantamiento de almacén que se solicita acordándose la expropiación de terrenos para abrir la plaza referida”.

- ⁵ Rosselló Vaquer, Ramon, Noticiari de Cas Concos.

Alguns dels documents referents a la plaça de Cas Concos entre 1933 i 1941 publicats al Noticiari de Cas Concos de Ramon Rosselló:

“1937, 29 de juliol, el batle pedani i cap de Falange de Cas Concos demana a l’Ajuntament que en els plànols d’urbanització *“se señale una espaciosa plaza frente a la Iglesia, por lo que se mejoraría el ornato público y arquitectónico”.*

1938, 4 d’octubre, es comenta la visita practicada pel batle i una comissió de regidors a diversos indrets del terme: *“En Cas Concos.-Se examinó sobre el terreno el proyecto-plano de plaza que desea llevar a efecto por aquel vecindario, el cual interesó se procediera a la mayor brevedad a su trazado a fin de proceder a la construcción de nuevos edificios; pero en vista de que el plano de referencia no está debidamente legalizado, se acordó se proceda a su tramitación, hasta su definitiva superior aprobación”.*

1938, 4 d’octubre, *“También se acordó el ensanche de la carretera de Santany en el sitio denominado Molí d’En Roseó, condicionada a la cesión gratuita de los terrenos necesarios para el referido ensanche, facilitando en cambio el Ayuntamiento un aparedador para la cerca de las fincas afectadas al referido ensanche”.*

1941, 16 de maig, el batle remet al governador dos edictes: un relatiu a la rectificació de l’ordenança de subministrament d’aigua a particulars, i l’altre és el plànol d’una nova plaça de Cas Concos, per si s’ha de publicar al Bolletí Oficial.

Efectivament, dia 24 de maig, el “Boletín Oficial de la Provincia de Baleares” publicava aquest edicte de l’Ajuntament: *“Formados por el Arquitecto de Provincia, el plano proyecto de una plaza y nueva alineación de la calle de Caldentey en la aldea de Cas Concos de este término municipal, se expone al público el referido proyecto a efectos de reclamación por plazo de treinta días hábiles”.*

1941, 16 de maig, el batle de la vila remetia al governador un plànol del projecte d’una nova plaça, a Cas Concos.”

GUILLEM OBRADOR BORDOY I MAGDALENA BENNASSER BONET

Margalida Obrador i Magdalena Bennasar

De ben segur que tots coneixem l'escola de Cas Concos i l'aportació que va fer la farinera de Can Prim a l'electrificació de Cas Concos però no tots tenim present el paper que va tenir tant en l'escola com en l'electrificació el matrimoni de Guillem Obrador de Can Puça i na Magdalena Bennàsser de Son Galerí.

Guillem Obrador Bordoy amb la seva dona Magdalena Bennàsser.
Va donar al batle Pere Oliver Domenge un tros de terra per edificar-hi l'escola pública.

Imatge publicada al Noticiari de Cas Concos II de Ramon Ros-selló, pag. 663

xer dia 11 de novembre de 1875 a Son Galerí Vell, era filla d'en Jaume Bennàsser Obrador i de na Magdalena Bonet Ensenyat de Can Coloma de Ses Salines. Va tenir 7 germans, entre ells cal destacar el prevere Jaume Bennàsser Bonet que va exercir a diferents parròquies de Puerto Rico fins que va morir i un altre dels seus germans va ésser n'Andreu Bennàsser Bonet, batle pedani de Cas Concos. Na Magdalena va morir dia 3 de setembre de 1923.

En Guillem i na Magdalena es varen casar dia 6 de novembre de 1897 a Cas Concos i varen tenir dos fills en Joan i na Francisca.

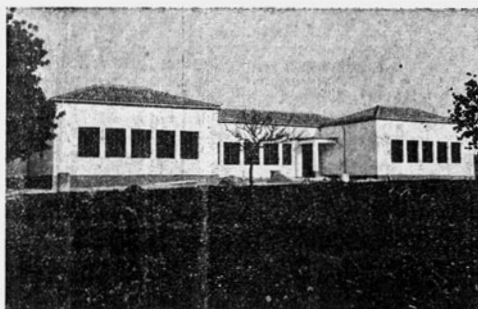
A 1932 en Guillem va cedir els terrenys gratuïtament per poder edificar una

En Guillem Obrador Bordoy va néixer de-vers 1871 a la família de Can Puça de Cas Concos, els seus pares eren en Pere Joan Obrador Antich i na Francisca Aina Bordoy Barceló. Tant en Guillem com la seva ne-boda Francina Aina, varen tenir casino al carrer major de Cas Concos, en Guillem el tenia la carrer ma-jor 1.

Na Magdalena Ben-nàsser Bonet va néi-

escola a Cas Concos i que estan situats on es troba l'actual escola de Cas Concos.¹

Quan s'havia de dur a terme l'electrificació de Cas Concos feia falta un solar per poder-hi posar el transformador i aquesta família, concretament la filla Francisca d'en Guillem i na Magdalena, va cedir el solar a GESA. Actualment encara hi ha aquest transformador.

ESCOLA GRADUADA DE CAS-CONCOS (3 SECCIONS)
Arquitecte: D. Guillem Forteza
Contratista Cooperativa de Treballadors
Aparellador: D. Gabriel Roig
Fou pressupostada en 58.359'57 pts i rematada en 44 000
El solar és donació de Guillem Obrador Bordoy

Fotografies de les escoles d'es Carrixó i de Cas Concos, bastides durant la República.
(Del fulletó *L'Obra de la República a Felanitx*).

Imatge publicada al Noticiari de Cas Concos II de Ramon Rosselló pag. 148

¹ Rosselló Vaquer, Ramon, Noticiari de Cas Concos II, 2008, pag 152 i154:

- 1932, 12 de març, el regidor Miquel Amengual *"da cuenta que un propietario vecino de Cas Concos ofrece gratuitamente un solar con destino a escuela de 1ª Enseñanza de niños y niñas en dicho anejo, a fin de dar facilidades para el desenvolvimiento de la cultura en nuestro término. El Sr. Alcalde agradeció en nombre de la corporación el gesto altruista donante, aceptando su ofrecimiento que se tendrá muy en cuenta al ir a construirse las siete escuelas rurales que se proyectan."*
- 1932, 20 d'agost, L'Ajuntament paga 12 pessetes a Macià Fiol *"al trasladar a Cas Concos a la Comisión Municipal que fua a determinar y examinar el solar que ha de ser destinado a proyectada Escuela Nacional."*
- 1932, 12 de novembre. L'Ajuntament paga 66'86 pessetes al notari Josep Masot *"en concepto de honorarios, inscripción y gastos de escritura de donación del solar destinado a escuela nacional de 1ª enseñanza en Cas Concos."*
- 1932, 24 de novembre. L'Ajuntament acorda agrair a Guillem Obrador Bordoy la donació d'aquest solar i que hagi volgut afegir-hi un trosset més de terreny, *"por su hermoso gesto de ciudadanía que redunde en beneficio inmediato a la juventud escolar."*

L'ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER A LES ILLES BALEARS

L'Associació Espanyola Contra el Càncer (AECC) va sorgir del compromís de José Biosca, que el 1951 es va commoure per la història d'una mare que acompanyava el seu fill malalt de càncer a Madrid, sense recursos ni informació sobre la malaltia.

La història de l'AECC reflecteix un compromís constant amb la lluita contra el càncer, combinant avenços mèdics, investigació científica i mobilització social per millorar la qualitat de vida dels pacients a Espanya

L'AECC té com a missió alleujar el patiment de les persones afectades pel càncer i promoure la investigació per millorar la prevenció i el tractament d'aquesta malaltia. Des de la seva fundació, l'associació ha estat compromesa amb l'atenció integral i multi disciplinària, assegurant que totes les persones amb càncer tinguin accés als seus serveis.

Si tens càncer o saps d'algú que necessita algun tipus d'ajuda

Truca gratis al
900 100 036
24 hores | 365 dies

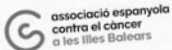
Atenció telefònica

Atenció psicològica

Atenció social

Atenció jurídica laboral

Suport i acompanyament

Coneix com podem ajudar-te amb els nostres serveis gratuïts

Truca al 900 100 036. 24 hores | 365 dies

Atenció sanitària
Serveis de nutrició, fisioteràpia, logopèdia, exercici físic i orientació mèdica a les persones amb càncer i el seu entorn.

Atenció psicològica
Ofertem intervenció psicològica per a pacients i familiars, dirigida a gestionar el malstar emocional derivat del procés de malaltia i el dol.

Atenció social
Acompanyem davant les diferents situacions socials derivades del procés oncològic, informant sobre els diferents drets socials, laborals, sanitàris, així com sobre els recursos i les prestacions disponibles.

Suport i acompanyament
Ofertem una xarxa de suport de confiança, duradora i estable al llarg de tot el procés oncològic gràcies al voluntariat.

Atenció jurídica laboral
Assessoria en dret laboral i Seguretat Social, realitzant reclamacions mitjançant la via administrativa i assessorant en el procés en via prèvia judicial.

Parlem?
Palma · Inca · Campos · Maó · Ciutadella · Ibiza · Formentera
900 100 036
contraelcancer.es

Activitats i Programes

Prevenió i Sensibilització: L'AECC realitza campanyes de sensibilització sobre els factors de risc del càncer i promou la detecció precoç a través de programes educatius i de salut pública.

Suport a Pacients i Famílies Ofereixen atenció psicològica, cures pal·liatives i assistència a persones sense recursos per a tractaments oncològics. També compten amb programes específics per a nens amb càncer i les seves famílies.

Recerca: L'AECC és l'entitat privada que més fons destina a la recerca oncològica a Espanya, donant suport a projectes que cerquen millorar la supervivència i la qualitat de vida dels pacients.

Ja fa uns anys que l'AECC va llançar la iniciativa "Tots Contra el Càncer", amb l'objectiu d'aconseguir un 70% de supervivència al càncer per al 2030. Aquesta iniciativa inclou la col·laboració amb diverses entitats i la mobilització de la societat per augmentar la visibilitat i el suport a la recerca.

Com Involucrar-se? L'Associació Espanyola Contra el Càncer és una entitat sense

ànim de lucre. Les opcions per implicar-s'hi són moltes. L'AECC convida la ciutadania a participar en els seus esdeveniments, com la Col·lecta, on es recullen fons i es consciencia sobre la importància de la recerca oncològica. La possibilitat de fer-se soci o sòcia amb la variant d'aportació que es triï, tant la quantitat com la periocitat.

Fent voluntariat a l'Associació i pots triar la que més s'adapti a tu. Pots fer voluntariat de forma puntual o recurrent, o bé de manera presencial i en línia. A més, pots triar el tipus d'intensitat amb què vols fer-ho i si vols estar en contacte directe amb pacients amb càncer. Pots demanar més informació al 900 100 036 o acostar-te a la Seu de l'AECC que tinguïs més a prop per formalitzar el compromís de voluntariat. En el cas de Cas Concos seria a Campos, al Carrer de Nunyo Sans s/n, cantonada del Carrer de Sa Canova. És un procés molt senzill.

A la comarca del Llevant i Migjorn de Mallorca comptam amb una junta local a cada municipi i a través d'elles s'organitzen multitud d'esdeveniments tant d'informació i prevenció com de recaptació de recursos per a la sostenibilitat econòmica de l'AECC.

Trobada de totes de les juntes de Mallorca el 7/2/26 a Els Calderers.

sonrisa médica

*“... La presencia de los payasos en un hospital es necesaria e inevitable.
Si la Sonrisa Médica no existiera, tendrían que inventarla,
porque las cosas realmente importantes en la vida,
aquellas por las que vale la pena luchar aunque no queden esperanzas,
se viven entre las cuatro paredes de la habitación de hospital de un niño.”*

Miguel Borrás. Fundador.

QUIÉN ES SONRISA MÉDICA

Sonrisa Médica es una **asociación sin ánimo de lucro** que logra **transformar el entorno sanitario a través del humor, la magia y la alegría**.

Hace **32 años** que Sonrisa Médica inició su labor social como respuesta al deseo de una niña mallorquina que luchaba por su vida en un hospital de París. Fue allí donde conoció a los payasos de hospital quienes hicieron de aquel duro camino, una travesía más fácil tanto para ella, como para sus padres.

Desgraciadamente, Laura no pudo superar aquella grave enfermedad y al llegar la hora de regresar a Mallorca, dijo que sólo lo haría si era en compañía de sus amigos, los payasos. De este deseo, se inició toda una lucha para formar a profesionales en el arte del clown en los hospitales.

Sonrisa Médica es pionera en España y fue declarada de **Utilidad Pública** por el Ministerio de Interior en 2004. Hoy en día está dirigida por la Junta

directiva que, de forma altruista, guía al equipo de gestión y los 23 payasos de hospital que trabajan con mucho esfuerzo para seguir adelante con la labor de su objeto social.

Hospitales que ya sonríen...

- Hospital Universitario Son Espases.
- Hospital Universitario Son Llàtzer.
- Fundación Hospital de Manacor.
- Hospital Comarcal de Inca.
- Hospital General Mateu Orfila.
- Hospital Can Misses.

Hospital de Formentera (inicio Marzo 2025)

Residencias que ya sonríen...

- Residencia geriátrica asistida de Maó (Ajuntament de Maó).
- Residencia Huilfàs (Sa Pobla) (IMAS– Consell de Mallorca).

LOS OBJETIVOS DE SONRISA MÉDICA

El objeto social de Sonrisa Médica se define en sus estatutos de la siguiente manera:

- Buscar la sonrisa de las personas enfermas, especialmente niños y niñas ingresados/as en centros sanitarios, socio-sanitarios, residenciales, y/o en hospitalización domiciliaria para mejorar su calidad de vida, así como la de otros colectivos afectados indirectamente por la enfermedad como son los/las familiares y/o acompañantes y los equipos sanitarios asistenciales.
- Demostrar que el humor, las ilusiones y la fantasía pueden ser parte integrante del proceso del crecimiento y recuperación de los/las pacientes, así como de su acompañamiento en el tramo final del ciclo de la vida. Promover, organizar, gestionar y desarrollar programas de actuación dirigidos especialmente a la atención pediátrica y adolescencia, así como también a la edad adulta y en atención geriátrica.
- Promover, organizar, gestionar y desarrollar programas de actuación para personas enfermas y acompañantes dentro de los propios centros sanitarios, socio-sanitarios, educativos, residenciales y/o en hospitalización domiciliaria siempre con la aquiescencia de los/las responsables correspondientes.
- Promover, organizar, gestionar y desarrollar programas de actuación para personas en situación de vulnerabilidad, apoyando la discriminación positiva de las personas con mayor riesgo de exclusión social.
- Desarrollar, dinamizar y difundir la cultura y en especial, aquellas acciones que promuevan el clown como herramienta terapéutica.
- Desarrollar y ampliar esta actividad a cualquier otro ámbito y/o enclave afín a este objeto.
- Formar animadores/as y payasos/as con la finalidad de poder materializar los fines perseguidos por la Asociación.

QUIÉN ES EL PAYASO DE HOSPITAL

Ser payaso es una profesión y ser **payaso de hospital** es una profesión especializada de máxima dificultad.

Cuando un payaso trata de hacer reír a los niños que están sentados en las gradas del circo, se encuentra con un público más que predispuesto a reír, pero el payaso que entra en una habitación de hospital, encontrará con toda seguridad a un niño asustado, angustiado, y tendrá que maniobrar e improvisar para conseguir que aquel niño se reencontre con el estado emocional tranquilo y relajado que le ayude a sobrellevar la hospitalización.

Además, estos divertidos y necesarios personajes acercan al personal sanitario a los pacientes de pediatría, acompañan a los pacientes adultos y ayudan a sus familias a disminuir los efectos que el proceso terapéutico acarrea; miedo, angustia, apatía, incertidumbre y dolor al ver un sufrimiento difícil de entender y de digerir en cualquier caso.

En definitiva, **los payasos de hospital hacen que ese niño, lejos de su baúl de juguetes en su habitación, encuentre en el hospital un lugar más cercano, acogedor y lleno de la magia y la alegría necesarias para alimentar su estado emocional, pieza clave para una recuperación más rápida y exitosa.**

LA METODOLOGÍA DE LA SONRISA MÉDICA

Los payasos de hospital tienen una apariencia alocada, caótica y llena de comportamientos impredecibles, pero detrás de cada uno de estos personajes encontramos toda una estructura de gestión (administración, producción, dirección artística) que vela por estandarizar los procedimientos para poder hacer un seguimiento exitoso y mejorar su atención.

Además, cada personaje se apoya en un pilar más que significativo; hacemos aquí referencia a la persona que una vez se ha quitado la nariz colorada y los zapatones, coordina e implementa el procedimiento para cada situación en perfecta armonía con su compañero artístico y el personal del centro: el artista.

Nuestra forma de trabajar se rige por la metodología europea que siguen la mayoría de organizaciones de payasos de hospital. Además, Sonrisa Médica

es cofundadora de Clowns por la Salud, Federación española de payasos de hospital y obtienen el quality label como miembro de pleno derecho de la European Federation Hospital Clown Organizations (EFHCO) en 2024.

Las pautas necesarias para aplicar la metodología son:

Transformación de persona a personaje

- Preparación vocal/corporal y desinfección de los objetos/recursos a utilizar.
- Maquillaje; sencillo y no muy llamativo.
- Vestuario; diseñado para cada artista, forma parte de la caracterización del personaje.
- Lectura del cuaderno de Bitácora en el que la anterior pareja de clowns habrá detallado la información relevante a tener en cuenta sobre el anterior servicio.
- Establecimiento de roles (carablanca y augusto) y pautas con la pareja artística.

Recabar información y planificar la actuación; proceso de transmisión

Los payasos recaban toda la información necesaria que les ofrece el personal sanitario responsable del tratamiento de cada paciente a través de un procedimiento llamado **transmisión**. Esta información permite adaptar cada actuación a cada paciente. En este proceso de transmisión de información, se acuerda también la colaboración de los payasos en posibles colaboraciones, consiguiendo una disminución significativa del malestar emocional del menor y de los familiares, y disminuyendo el estrés emocional que afecta también al personal sanitario.

Inicio de las actuaciones

El acompañamiento de los payasos de hospital se lleva a cabo a través de actuaciones musicales, malabares, magia, *clownerie* y colaboraciones en procesos terapéuticos junto con el personal sanitario para desviar la atención de los niños del foco de la enfermedad. Los payasos siguen un itinerario preestablecido y a la par, están en permanente contacto con el personal a través del teléfono de uso interno para acudir allí donde se les reclame (busca). Las intervenciones son grupales o individualizadas en función de la unidad en la que se interviene.

Redacción de informe del día. Evaluación y detección de líneas de mejora

Estos informes son clave para detectar áreas de mejora (adaptación horarios, itinerarios, no conformidades y pautas para adaptarse a la demanda).

SONRISA MÉDICA EN LOS HOSPITALES

Sonrisa Médica está presente en todos los hospitales públicos de las Baleares:

Hospital Universitari Son Espases (Mallorca); programa 5 días por semana (lunes a jueves+ lunes y jueves por la tarde)

Áreas intervención:

Hospital de día, planta oncología, planta D, UCIP, UCIC, urgencias pediátricas, neonatos, Planta B, CMA, CC.EE., extracciones, rehabilitación, hematología, hall-pasillos, Pre-quirófano

Beneficiarios directos 2025: 23.818 beneficiarios (niños y acompañantes)

Hospital d'Inca (Mallorca); programa 1 día por semana (jueves)

Áreas intervención:

Hall-pasillos, extracciones, CC.EE., diálisis, rehabilitación, CMA, hospital de día, neonatos, planta médica 4, planta médica 3, planta médica 2, planta médica 1

Beneficiarios directos 2025: 5.053 beneficiarios (niños y acompañantes)

Hospital de Manacor (Mallorca); programa 2 día por semana (lunes y martes)

Áreas intervención:

Consultas pediatría, sala oftalmología, rayos, urgencias, planta pediatría, CC.EE, hospital de día, Rehabilitación, Diálisis, UCSI, Hall-pasillos, partos, quirófanos, y oficinas

Beneficiarios directos 2025: 10.169 beneficiarios (niños y acompañantes)

Hospital Son Llàtzer (Mallorca); programa 2 días por semana (lunes y miércoles)

Áreas intervención:

Extracciones, Hospital de día, planta pediatría, CC.EE., hall-pasillos, CMA, CC.EE. oftalmología, urgencias, rehabilitación cardíaca

Beneficiarios directos 2025: 9.561 beneficiarios (niños y acompañantes)

Hospital de Can Misses (Ibiza); programa 2 días por semana (lunes y martes)

Áreas intervención:

Extracciones, Hospital de día adulto, CC pediatría, Planta Pediatría, CC.EE., hall-pasillos, CMA, CC.EE. oftalmología, urgencias, rehabilitación, Hemodiálisis, Hall entrada, Unidades medicas (Interna, Trauma)

Beneficiarios directos 2025: 3.954 beneficiarios (niños y acompañantes)

Hospital Mateu Orfila (Menorca) ; programa 2 días por semana (martes y jueves), un viernes al mes (Quirofano)

Áreas intervención:

Extracciones, Hospital de día adulto, Planta Pediátrica (hospitalización), CC.EE., hall-pasillos, CMA, Diagnósis Imagen, CC.EE. urgencias, rehabilitación, Dialisis,Planta Adultos hospitalización.

Beneficiarios directos 2025: 4.661 beneficiarios (niños y acompañantes).

Muchas gracias por tu tiempo.

Para cualquier duda o aclaracion estoy a su disposicion.

María José Suárez
Captación de recursos
mjose@sonrisamedica.org
691 50 44 42 / 971 28 41 06
C/ Andrea Doria, 42 bajos, Palma

**sonrisa
médica**
la alegría es la mejor medicina

Cuida Cas Concos, gaudeix Cas Concos

RECOMANACIONS AMBIENTALS

CIVISME AL CARRER

No llenceu residus al carrer
ni llosques al terra

No escopiu ni orineu al carrer

Duis bosses per recollir els
excrements i netejar els pixos dels
animals domèstics

No crideu ni poseu la música alta al
carrer, respectau el descans dels veïns

Duis el ca fermat per passejar pel poble

GESTIÓ DELS RESIDUS

No aboqueu residus voluminosos al carrer ni camins.

L'Ajuntament ofereix diverses opcions per desfer-se d'aquests residus.

El servei de recollida de voluminosos.

Demanau cita prèvia al 900772211 o 900747689 i deixau el voluminós
al lloc acordat el dia de la cita, mai abans o després.

Deixalleria municipal Felanitx. Carrer Son Cerdà, 22, polígon de Son Colom.

Horari: Dilluns a divendres de 8:30 a 13:00h i de 16:00 a 18:00h

Dissabtes i diumenges de 9:30 a 14:30.

Deixalleria municipal Portocolom. Crta. Portocolom – s'Horta km 0,8.

Horari: Dilluns a divendres de 8:30 a 13:00h i de 16:00 a 18:00h

Dissabtes i diumenges de 9:30 a 14:30.

Ajuntament de Felanitx

Cuida Cas Concos, gaudeix Cas Concos

RECOLLIDA DE FEMS I VOLUMINOSOS

1. Felanitx disposa d'un servei de recollida porta a porta i àrees d'aportació. A la pàgina web perunfelanitx.net en trobaràs tota la informació.
2. Respecta els horaris per treure els residus. Treu el poal multifracció entre les 21 i les 23h i el poal de vidre abans de les 7h.
3. Els residus s'han de treure dins els cubells proporcionats per l'Ajuntament amb una bossa tancada per evitar que s'escampi pel carrer.
4. Els camins són de tots, no són abocadors! Deixa els teus residus als llocs indicats.
6. No deixis bosses de residus domèstics a les papereres. Fes ús del servei de recollida porta a porta o de les àrees d'aportació.
7. Si observes alguna incidència, comunica-ho a través de la Línia verda o bé, envia un correu a l'oficina ambiental residus@felanitx.org o crida al 871253232.

Ajuntament de **Felanitx**

Pobles lliures de violències sexuals

**NOI
I PUNT**

Consell de
Mallorca

Ajuntament de **Felanitx**